

O ochronie dzieciństwa

Dokument [2402-III \(\)](#) , [aktualna](#) , aktualna wersja - **Rewizja z dnia 1 grudnia 2021** , na podstawie - [1871-IX](#)

[Informacje](#) [Pobierać](#) [Karta dokumentu](#) [Treść dokumentu](#) [Szukaj w tekście](#) [Wersja do druku](#)

PRAWO UKRAINY

O ochronie dzieciństwa

(Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 2001, nr 30, s.142)

{Zmianami dokonanyymi zgodnie z Ustawą
[Nr 3109-III z dnia 07.03.2002](#) , VVR, 2002, Nr 32, Artykuł 232
[Nr 177-IV z 26.09.2002](#) , VVR, 2002, Nr 46, Artykuł 347
[Nr 380-IV z 26.12.2002](#) , VVR, 2003, № 10-11, Artykuł 86
[№ 1344-IV z 27.11.2003](#) , VVR, 2004, № 17-18, Artykuł 250
[№ 1410-IV z 03.02.2004](#) , VVR, 2004 , № 19, art.251
[nr 2304-IV z 11.01.2005](#) , VVR, 2005, nr 6, art.144
[nr 2353-IV z 18.01.2005](#) , VVR, 2005, nr 10, art.191
[nr 2414-IV z 03.02.2005](#) , VVR, 2005, nr 11, art.202
[nr 2505-IV z 25.03.2005](#) , VVR, 2005, nr 17, nr 18-19, art.267
[nr 257-VI z 10.04.2008](#) , VVR, 2008, nr 24, s.230
[№ 1343-VI z 19.05.2009](#) , VVR, 2009, № 39, p.550
[№ 1397-VI z 21.05.2009](#) , VVR, 2009, № 41, p.596
[№ 2394-VI z 01.07.2010](#) , VVR, 2010 , № 39, art.513
[№ 2435-VI z 06.07.2010](#) , VVR, 2010, № 46, art.539
[№ 3234-VI z 19.04.2011](#) , VVR, 2011, № 42, art.433
[№ 3525-VI z 16.06.2011](#) , VVR, 2012, № 4, art.20
[№ 4723-VI od 17.05.2012](#) , VVR, 2013, № 14, art.95
[№ 5290-VI od 18.09.2012](#) , VVR, 2013, № 41, art .549
[№ 5462-VI z 16.10.2012](#) , VVR, 2014, № 6-7, p.80
[№ 5477-VI z 06.11.2012](#) , VVR, 2013, № 50, p.693
[№ 243-VII z 16.05.2013](#) , VVR, 2014, № 11, s.140
[№ 76-VIII z dnia 28.12.2014](#) , VVR, 2015, № 6, Artykuł 40
[№ 425-VIII z dnia 14.05.2015](#) , VVR, 2015, № 30, Artykuł 271
[№ 901-VIII z 23.12.2015](#) , VVR, 2016 , № 4, art.44
[№ 911-VIII od 24.12.2015](#) , VVR, 2016, № 5, art.50
[№ 936-VIII od 26.01.2016](#) , VVR, 2016, № 10, art.99
[№ 1492-VIII od 07.09.2016](#) , VVR, 2016, № 43, p.736 - przepisy dotyczące stosowania programów próbnych wchodzą w życie 1 stycznia 2018
[№ 1812-VIII od 17.01.2017](#) , VVR, 2017, № 7-8, s.51
[№ 1838-VIII od 07.02.2017](#) , VVR, 2017, № 11, art.104
[№ 2180-VIII od 07.11.2017](#) , VVR, 2017, № 51-52, art.445
[№ 2229-VIII od 07.12.2017](#) , VVR, 2018 , № 5, s.35
[№ 2249-VIII z dnia 19.12.2017](#) , VVR, 2018, № 6-7, Artykuł 43
[№ 2279-VIII z dnia 08.02.2018](#) , VVR, 2018, № 11, Artykuł 59
[№ 2300-VIII z 27.02.2018](#) , VVR , 2018 , № 14, art.79
[№ 2443-VIII od 22.05.2018](#) , VVR, 2018, № 33, art.250
[№ 2745-VIII od 06.06.2019](#) , VVR, 2019, № 30, art.119
[№ 720- IX z 17.06.2020](#) , VVR, 2020, № 47, Artykuł 408
[№ 1053-IX z 03.12.2020](#) , VVR, 2021, № 8, Artykuł 59 - obowiązuje od [30.06.2021](#)
[№ 1095-IX z 16.12.2020](#) , VVR, 2021, № 6, art.50 - obowiązuje od [31.03.2021](#)
[№ 1256-IX od 18.02.2021](#) , VVR, 2021, № 20, art.187
[№ 1871-IX od 05.11.2021](#) }

[Ustanowienie, że w 2016 r. normy i przepisy art. 5 ust. o dostępnych państwowych i lokalnych budżetach środków finansowych oraz o budżecie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ukrainy zgodnie z Ustawą [№ 928-VIII z 25.12.2015](#).]

{W tekście Ustawy słowa „niepełnosprawny”, „dziecko z niepełnosprawnością” i „niepełnosprawny od dzieciństwa” we wszystkich przypadkach i liczby zastępuje się słowami „osoba niepełnosprawna”, „dziecko niepełnosprawne” i „osoba niepełnosprawna od dzieciństwa” w odpowiednim przypadku i numerach zgodnie z ustawą [№ 2249-VIII z dnia 19.12.2017](#).}

Ustawa ta określa ochronę dzieci na Ukrainie jako strategiczny priorytet narodowy, który jest ważny dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego Ukrainy, skuteczności polityki wewnętrznej oraz zapewnienia realizacji praw dzieci do życia, zdrowia, edukacji, ochrony socjalnej, wszechstronny rozwój i wychowanie w środowisku rodzinnym wyznacza podstawowe zasady polityki państwa w tym zakresie, opartej na dbaniu o dobro dziecka.

[Preambula w brzmieniu zmienionym Ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [nr 2180-VIII z dnia 07.11.2017](#).]

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1. Definicje terminów

W niniejszej ustawie terminy używane są w następującym znaczeniu:

dziecko – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia (pełnoletnia), jeżeli zgodnie z obowiązującym ją prawem nie nabyła wcześniej praw osoby pełnoletniej;

dzieciństwo – okres rozwoju człowieka przed osiągnięciem dorosłości;

Zapewnienie dobra dziecka – działania i decyzje mające na celu zaspokojenie indywidualnych potrzeb dziecka w zależności od jego wieku, płci, stanu zdrowia, rozwoju, doświadczenia życiowego, rodzinnego, kulturowego i etnicznego oraz uwzględnienie opinii dziecka, jeśli do niego doszło ten wiek i poziom rozwoju, który może to wyrazić;

[Artykuł 1 został uzupełniony o nowy paragraf zgodnie z Ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 roku](#).]

Krzywdzenie dziecka – każda forma fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej przemocy wobec dziecka, w tym przemoc domowa, jak również wszelkie niezgodne z prawem umowy dotyczące dziecka, w tym rekrutacja, przekazywanie, ukrywanie, przekazywanie lub przyjmowanie dziecka, popełnione w celu celu wyzysku, oszustwa, szantażu lub bezbronności dziecka;

[Artykuł 1 został uzupełniony o nowy ustęp zgodnie z Ustawą [№ 2229-VIII z dnia 7 grudnia 2017 r.](#).]

ochrona dziecka – system środków państwowych i publicznych mających na celu zapewnienie pełnego życia, wszechstronnej edukacji i rozwoju dziecka oraz ochronę jego praw;

dziecko osierocone – dziecko, którego rodzice zmarli lub zginęli;

dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej – dzieci pozostawione bez opieki rodzicielskiej z powodu pozbawienia praw rodzicielskich, pozbawienia rodziców bez pozbawienia praw rodzicielskich, uznania rodziców za zaginionych lub niezdolnych do pracy, uznania ich za zmarłych, odbywania kary pozbawienia wolności i zatrzymania w trakcie śledztwa, poszukiwania przez Policję Państwową pod kątem braku informacji o miejscu ich pobytu, długotrwałej choroby rodziców, która uniemożliwia im wypełnianie obowiązków rodzicielskich, dzieci oddzielonych od rodzin, dzieci porzuconych, dzieci, których rodzice są nieznani, dzieci porzuconych przez rodziców, dzieci, których rodzice z przyczyn nie wywiązują się z obowiązków rodzicielskich, których nie można ustalić w związku z obecnością rodziców na czasowo okupowanym terytorium Ukrainy lub na terenach operacji antyterrorystycznej, realizacji środków zapewniających bezpieczeństwo i obronność państwa, odparcia i powstrzymania agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej w Doniecku i Ługańsku regiony i bezdomne dzieci;

[Ustęp art. ___ - - -]

dziecko ofiara wojny i konfliktu zbrojnego – dziecko, które w wyniku działań wojennych lub konfliktu zbrojnego zostało zranione, zranione, okaleczone, znęcanie fizycznie, seksualnie, psychicznie, uprowadzone lub nielegalnie wywiezione z Ukrainy w wyniku działań wojennych lub konfliktu zbrojnego, było zaangażowane w formacje wojskowe lub nielegalnie przetrzymywane, w tym w niewoli;

[Artykuł 1 został uzupełniony o nowy paragraf zgodnie z Ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 roku](#).]

dziecko znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej – dziecko, które zostało narażone na warunki, które niekorzystnie wpływają na jego życie, zdrowie i rozwój z powodu niepełnosprawności, poważnej choroby, bezdomności, konfliktu z prawem, udziału w najgorszych formach pracy dzieci, uzależnienia od substancji psychotropowych i innych uzależnień, złego traktowania, w tym przemocy domowej, uchylania się rodziców i opiekunów od wykonywania obowiązków, okoliczności klęsk żywiołowych, wypadków spowodowanych przez człowieka, katastrof, działań wojennych lub konfliktów zbrojnych itp. na podstawie wyników oceny potrzeb dziecka;

[Artykuł 1 został uzupełniony o nowy paragraf zgodnie z Ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 roku](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [nr 2229-VIII z dnia 07.12.2017](#).]

dziecko rozwiedzione z rodziną – dziecko przybywające lub przybywające na Ukrainę bez rodziców lub jednego z nich, dziadkowie, pełnoletnie rodzeństwo lub opiekunowie lub kuratorzy wyznaczeni zgodnie z ustawodawstwem kraju pochodzenia lub inne osoby dorosłe, które przed przyjazdem na Ukrainę dobrowolnie lub na mocy zwyczaju kraju pochodzenia przyjęły odpowiedzialność za wychowanie dziecka;

{Artykuł 1 został uzupełniony o nowy ustęp zgodnie z Ustawą [№ 5290-VI z dnia 18 września 2012 r.](#).}

dzieci bezdomne – dzieci, które zostały porzucone przez rodziców, opuściły swoje rodziny lub placówki dziecięce, w których się wychowały i nie mają określonego miejsca zamieszkania;

dziecko niepełnosprawne – dziecko z uporczywym zaburzeniem funkcji organizmu spowodowanym chorobą, urazem lub wrodzonymi wadami rozwoju umysłowego lub fizycznego, prowadzącymi do ograniczenia jego normalnego funkcjonowania i koniecznością dodatkowej pomocy i ochrony socjalnej;

Dziecko uchodźcy – dziecko, które nie jest obywatelem Ukrainy i ze względu na uzasadnione obawy przed prześladowaniem ze względu na rasę, religię, narodowość, obywatelstwo (obywatelstwo), przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonań politycznych znajduje się poza krajem swojego obywatelstwa i nie może korzystać z ochrony tego kraju albo nie chce z niej korzystać z powodu takich obaw, albo bez obywatelstwa (narodowości) i poza krajem swojego poprzedniego stałego pobytu nie może lub nie chce do niego wrócić z powodu takich obaw. lęki;

[Ustęp Artykułu 1 w brzmieniu zmienionym Ustawą [№ 177-IV z dnia 26 września 2002 r.](#)]

dziecko potrzebujące ochrony uzupełniającej - dziecko, które nie jest uchodźcą na podstawie [Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r.](#) oraz [Protokołu dotyczącego statusu uchodźców i ustawy Ukrainy](#) z 1967 r. „O uchodźcach i osobach potrzebujących dodatkowej lub Ochrona tymczasowa”, ale potrzebuje ochrony, ponieważ została zmuszona do przyjazdu na Ukrainę lub pobytu na Ukrainie w wyniku zagrożenia jej życia, bezpieczeństwa lub wolności w jej kraju pochodzenia, w obawie przed karą śmierci lub egzekucją śmierci kara lub tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie;

{Artykuł 1 został uzupełniony o nowy ustęp zgodnie z Ustawą [№ 5290-VI z dnia 18 września 2012 r.](#)}

dzieci potrzebujące ochrony czasowej – dzieci będące cudzoziemcami i bezpaństwowcami na stałe mieszkającymi w kraju graniczącym z Ukrainą, masowo zmuszane do szukania ochrony na Ukrainie z powodu agresji zewnętrznej, obcej okupacji, wojny domowej, starć na tle etnicznym przyczyny, klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka lub inne zdarzenia, które zakłócają porządek publiczny w określonej części lub w całym kraju pochodzenia;

{Artykuł 1 został uzupełniony o nowy ustęp zgodnie z Ustawą [№ 5290-VI z dnia 18 września 2012 r.](#)}

rodzina niepełna – rodzina składająca się z matki lub ojca i dziecka (dzieci);

rodzina wielodzietna – rodzina, w której małżonkowie (mąż i żona) są w zarejestrowanym małżeństwie, mieszkają razem i wychowują troje lub więcej dzieci, w tym każdego z małżonków, lub jednego rodzica (jednej matki), który (który) mieszka z trojgiem lub więcej dzieci i samodzielnie je wychowuje. Do rodziny wielodzietnej zalicza się także dzieci, które uczą się w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin w liceum ogólnokształcącym, zawodowym (zawodowym), zawodowym, wyższym i wyższym – do ukończenia studiów, nie dłużej jednak niż do ukończenia 23. roku życia;

[Ustęp Artykułu 1 w brzmieniu zmienionym Ustawą [№ 3525-VI z dnia 16 czerwca 2011 r.](#), [№ 2745-VIII z dnia 6 czerwca 2019 r.](#)]

[Drugie zdanie ustępu art. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. - patrz paragraf 2 ustawy [№ 3525-VI z dnia 16.06.2011](#)]

rodzina zastępcza – rodzina, która dobrowolnie przyjęła z placówek dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej od 1 do 4 dzieci na wychowanie i wspólne życie;

dom dziecka o charakterze rodzinnym – odrębna rodzina, która powstaje na wniosek małżonka lub osoby niebędącej w związku małżeńskim, która podejmuje wychowanie i wspólne zamieszkiwanie co najmniej 5 sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej;

kontakt z dzieckiem – realizacja przez matkę, ojca, innych członków rodziny i bliskich, w tym tych, z którymi dziecko nie mieszka, prawo do komunikowania się z dzieckiem, spotkania się z dzieckiem, a także udzielania im informacji o dziecku lub dziecku o takich osobach, jeżeli nie jest to sprzeczne z interesem dziecka.

[Artykuł 1 został uzupełniony o ustęp zgodnie z Ustawą [№ 1397-VI z dnia 21.05.2009](#)]

Artykuł 2. Ustawodawstwo dotyczące ochrony dzieci i jej zadań”

Ustawodawstwo dotyczące ochrony dzieci opiera się [na Konstytucji Ukrainy](#), [Konwencji ONZ o prawach dziecka](#), traktatach międzynarodowych zatwierdzonych przez Radę Najwyższą Ukrainy i składa się z tej ustawy oraz innych przepisów regulujących public relations w tym zakresie.

Zadaniem ustawodawstwa o ochronie dzieci jest rozszerzenie gwarancji socjalnych i prawnych dzieci, zapewnienie rozwoju fizycznego, intelektualnego i kulturalnego młodego pokolenia, stworzenie instytucji społeczno-ekonomicznych i prawnych w celu ochrony praw i uzasadnionych interesów dzieci na Ukrainie .

Artykuł 3. Podstawowe zasady ochrony dzieci

Wszystkie dzieci na Ukrainie, bez względu na rasę, kolor skóry, płeć, język, religię, przekonania polityczne lub inne, pochodzenie narodowe, etniczne lub społeczne, stan majątkowy, stan zdrowia i urodzenie dzieci i ich rodziców (lub osób zastępujących) lub jakiegokolwiek inne okoliczności, mają równe prawa i wolności, określone w niniejszej Ustawie i innych przepisach.

Państwo gwarantuje wszystkim dzieciom równy dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej, niezbędnej do zapewnienia ochrony ich praw, na zasadach i w trybie przewidzianym w ustawie regulującej świadczenie bezpłatnej pomocy prawnej.

[Część druga artykułu 3 zmienionej ustawą [№ 5477-VI z dnia 6 listopada 2012 r.](#)]

Jeżeli wiek osoby nie został ustalony, ale istnieją podstawy, aby sądzić, że dana osoba jest dzieckiem, do czasu ustalenia wieku takiej osoby zapewnia się jej ochronę przewidzianą dla dziecka zgodnie z niniejszą Ustawą i innymi przepisami .

[Artykuł 3 został uzupełniony o część trzecią zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021](#)]

Artykuł 4. System środków ochrony dzieciństwa

System środków ochrony dzieci na Ukrainie obejmuje:

ustalenie podstawowych prawnych, ekonomicznych, organizacyjnych, kulturowych i społecznych zasad ochrony dzieci, doskonalenie ustawodawstwa w zakresie ochrony prawnej i socjalnej dzieci, dostosowujące je do prawa międzynarodowego w tym zakresie;

zapewnienie odpowiednich warunków do zapewnienia bezpieczeństwa, zdrowia, edukacji, wychowania, rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego, duchowego i intelektualnego dzieci, ich przystosowania społeczno-psychologicznego i aktywnego życia, rozwoju w środowisku rodzinnym w atmosferze pokoju, godności, wzajemnego szacunku, wolność i równość;

[Ustęp trzeci Artykułu 4 ze zmianami zgodnymi z Ustawą [№ 2180-VIII z dnia 7 listopada 2017 r.](#)]

prowadzenie polityki państwa mającej na celu realizację celowych programów ochrony dzieci, zapewnienie dzieciom korzyści, korzyści i gwarancji socjalnych w procesie edukacji, szkolenia, przygotowania do pracy, zachęcanie do badań nad aktualnymi problemami dzieciństwa;

ustalenie odpowiedzialności osób prawnych i fizycznych (urzędników i obywateli) za naruszenie praw i słuszych interesów dziecka, wyrządzanie mu krzywdy.

Artykuł 5. Organizacja ochrony dzieci

Rada Najwyższa Ukrainy określa podstawowe zasady ochrony dzieci i polityki państwa w tym zakresie, zatwierdzając odpowiednie programy narodowe.

Gabinet Ministrów Ukrainy zapewnia realizację polityki państwa w zakresie ochrony dzieci, opracowywanie i wdrażanie ukierunkowanych krajowych programów ochrony socjalnej i poprawy dzieci, wspieranie rodzin z dziećmi, koordynację centralnych i lokalnych organów wykonawczych w tym zakresie. Gabinet Ministrów Ukrainy corocznie składa Radzie Najwyższej sprawozdania o stanie sytuacji demograficznej Ukrainy, sytuacji dzieci oraz tendencjach jej zmian w okresie przeprowadzanych przemian społeczno-gospodarczych.

[Część druga art. 5 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

Lokalne organy władzy wykonawczej i organy samorządu terytorialnego zgodnie ze swoimi kompetencjami określonymi w ustawie zapewniają:

{Ustęp pierwszy trzeciej części artykułu 5 w brzmieniu zmienionym ustawą [№ 911-VIII z dnia 24.12.2015 r.](#)}

prowadzenie polityki państwa w zakresie ochrony dzieci, opracowywanie i wdrażanie sektorowych i regionalnych programów poprawy sytuacji dzieci, wspieranie rodzin z dziećmi, podejmowanie innych zagadnień w tym zakresie;

[Ustęp drugi części trzeciej art. 5 w brzmieniu zmienionym ustawą [nr 911-VIII z dnia 24.12.2015 r.](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [nr 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

rozwój sieci placówek oświatowych, zakładów opieki zdrowotnej, ochrony socjalnej, a także pozaszkolnych placówek oświatowych, których działalność ma na celu organizowanie wypoczynku, rekreacji i zdrowia dzieci, wzmacnianie ich bazy materialnej i technicznej;

[Ustęp trzeci z trzeciej części art. 5 w brzmieniu zmienionym Ustawą [№ 911-VIII z 24.12.2015](#)]

rozstrzyganie spraw związanych z zapewnieniem praw dzieci, ustanowieniem opieki i kurateli, stworzeniem innych przewidzianych prawem warunków wychowania dzieci, które straciły rodziców, pozbawieniem praw rodzicielskich, chorobą rodziców lub innymi przyczynami pozostawionymi bez opieki rodzicielskiej, a także ochrony praw osobistych i majątkowych oraz interesów dzieci;

[Ustęp czwarty części trzeciej art. 5 w brzmieniu zmienionym Ustawą [№ 911-VIII z dnia 24.12.2015 r.](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [nr 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

organizowanie bezpłatnych posiłków dla sierot, dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczących się w klasach specjalnych i integracyjnych oraz uczniów klas 1-4 szkół średnich z rodzin otrzymujących pomoc zgodnie z [Ustawą Ukrainy](#) „O państwie Pomoc społeczna dla rodzin o niskich dochodach”;

[Ustęp piąty trzeciej części artykułu 5 zmienionej ustawą [№ 911-VIII z 24.12.2015](#)]

może zapewnić uczniom, uczniom, studentom preferencyjne dojazdy do miejsca nauki i do domu w trybie i w wysokości ustalonej przez samorządy oraz zapewnić odpowiednie wydatki z budżetów lokalnych;

[Ustęp szósty trzeciej części artykułu 5 zmienionej ustawą [nr 76-VIII z dnia 28 grudnia 2014 r.](#)]

rozstrzyganie kwestii udzielania świadczeń i pomocy państwa dzieciom i rodzinom z dziećmi zgodnie z prawem;

kontrola przestrzegania prawa i porządku oraz norm etycznych dotyczących dzieci w salach gier, klubach komputerowych, wideotekach, dyskotekach, innych miejscach rozrywki i miejscach publicznych;

[Część 3 artykułu 5 została uzupełniona ustępem zgodnie z ustawą [nr 2304-IV z dnia 11 stycznia 2005 roku](#)]

podejmowanie innych środków ochrony dzieciństwa, określonych w ich kompetencjach przez ustawodawstwo Ukrainy.

Inne organy wykonawcze w zakresie ich kompetencji:

przedłożyć Gabinetowi Ministrów Ukrainy propozycje poprawy przepisów prawnych dotyczących ochrony praw dziecka;

przedkładać wnioski do projektów aktów ustawodawczych w tych kwestiach;

przekazywania mediom, społeczeństwu oraz osobom lub organom zajmującym się problematyką ochrony dzieci ogólnych informacji na temat zapewnienia ochrony praw dziecka.

[Część czwarta Artykułu 5 zmienionego Ustawą [№ 1397-VI z dnia 21 maja 2009 r.](#)]

W trybie przewidzianym prawem, kolektywy pracy, organizacje charytatywne i inne organizacje społeczne mogą uczestniczyć w zapewnieniu realizacji działań na rzecz ochrony dzieci, poprawy ich sytuacji, stworzenia rozwiniętego systemu wychowania rodzinnego sierot i dzieci pozbawionych opieki i patronat rodzicielski nad dziećmi w trudnej sytuacji życiowej, rozwój usług wsparcia dla rodziców lub opiekunów, działania mające na celu zapewnienie odpowiednich warunków wychowania, edukacji, wszechstronnego harmonijnego rozwoju kulturowego i fizycznego dziecka.

[Część piąta artykułu 5 zmienionego ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

Państwo promuje kolektywy pracownicze, organizacje publiczne i charytatywne, inne stowarzyszenia obywateli i osób indywidualnych w ich działaniach na rzecz poprawy sytuacji dzieci, ochrony ich praw i interesów, zachęca do rozwoju wszelkich form dobroczynności, patronatu i patronatu nad dziećmi poprzez udzielanie korzyści podatkowych, inwestycyjnych, celnych, kredytowych i taryfowych w sposób określony przez prawo Ukrainy.

Dział II PRAWA I WOLNOŚCI DZIECKA

Artykuł 6. Prawo do życia i opieki zdrowotnej

Każde dziecko ma prawo do życia od momentu, kiedy zostanie ustalone, że urodzi się przy życiu i jest zdolne do życia zgodnie z kryteriami Światowej Organizacji Zdrowia.

Państwo gwarantuje dziecku prawo do opieki zdrowotnej, bezpłatnej kwalifikowanej opieki medycznej w państwowych i gminnych zakładach opieki zdrowotnej, sprzyja tworzeniu bezpiecznych warunków życia i zdrowego rozwoju dziecka, żywieniu, kształtowaniu umiejętności zdrowego stylu życia.

W tym celu państwo podejmuje działania mające na celu:

zmniejszenie śmiertelności niemowląt i śmiertelności niemowląt;

zapewnienie wszystkim dzieciom niezbędnej opieki medycznej;

zwalczanie chorób i niedożywienia, w tym poprzez zapewnienie dzieciom dostępu do odpowiedniej jakości żywności i czystej wody pitnej;

tworzenie bezpiecznych i zdrowych warunków pracy;

zapewnienie matkom odpowiedniej opieki zdrowotnej w okresie prenatalnym i poporodowym;

dostarczanie wszystkim segmentom społeczeństwa, w tym rodzicom i dzieciom, informacji na temat zdrowia i żywienia dzieci, korzyści z karmienia piersią, higieny, warunków sanitarnych i zapobiegania wypadkom;

rozwój pracy edukacyjnej, usługi w zakresie planowania rodziny i zdrowia reprodukcyjnego;

preferencyjne zaopatrzenie dzieci w leki i żywność w sposób przewidziany prawem.

Artykuł 7. Prawo do imienia i obywatelstwa

Każde dziecko od urodzenia ma prawo do imienia i obywatelstwa. Miejsce i tryb rejestracji urodzenia dziecka określa prawo rodzinne, akty stanu cywilnego, a podstawy i tryb nabycia i zmiany obywatelstwa określa [Ustawa Ukrainy](#) „O obywatelstwie Ukrainy” i inne przepisy.

{Artykuł 7 zmieniony ustawą [№ 1410-IV z 03.02.2004](#)}

Artykuł 8. Prawo do odpowiedniego poziomu życia

Każde dziecko ma prawo do standardu życia odpowiedniego dla jego rozwoju fizycznego, intelektualnego, moralnego, kulturalnego, duchowego i społecznego.

Rodzice lub opiekunowie są odpowiedzialni za stworzenie warunków niezbędnych do pełnego rozwoju dziecka, zgodnie z prawem Ukrainy.

Artykuł 9. Prawo dziecka do swobodnego wyrażania opinii i informacji

Każde dziecko ma prawo do swobodnego wyrażania swojej osobistej opinii, kształtowania własnych poglądów, rozwijania własnej aktywności społecznej oraz otrzymywania informacji odpowiednich do swojego wieku. Prawo to obejmuje wolność poszukiwania, otrzymywania, przekazywania, rozpowszechniania i przechowywania informacji ustnie, pisemnie lub w inny sposób, za pośrednictwem dzieł sztuki, literatury, mediów, środków komunikacji (komputer, telefon itp.) lub innych środków komunikacji. Zapewnia dostęp do informacji i materiałów z różnych źródeł krajowych i międzynarodowych, zwłaszcza tych, które promują zdrowy rozwój fizyczny i umysłowy, dobrostan społeczny, duchowy i moralny.

Dzieci mają prawo zwracać się do władz publicznych, samorządów, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji, mediów i ich urzędników z komentarzami i sugestiami dotyczącymi ich działalności, wypowiedziami i petycjami w celu realizacji swoich praw i uzasadnionych interesów oraz skargami na naruszenia.

W celu skorzystania z tego prawa państwo promuje:

rozpowszechnianie za pośrednictwem mediów materiałów przydatnych dla rozwoju dziecka;

wydawanie i rozpowszechnianie literatury dziecięcej i podręczników poprzez tworzenie dogodnych warunków do ich publikacji;

współpraca międzynarodowa w zakresie wymiany i rozpowszechniania informacji i materiałów z różnych źródeł krajowych i międzynarodowych;

działania medialne mające na celu zaspokojenie potrzeb językowych dzieci, w tym należących do mniejszości narodowych.

Wykonywanie prawa dziecka do wolności wypowiedzi i informacji może być ograniczone ustawą w interesie bezpieczeństwa narodowego, integralności terytorialnej lub porządku publicznego w celu zapobiegania zamieszkom lub przestępstwom, w celu ochrony zdrowia publicznego, ochrony dobrego imienia lub praw innych, aby zapobiec ujawnieniu informacji uzyskanych w tajemnicy lub zachować autorytet i bezstronność wymiaru sprawiedliwości.

[Część czwarta artykułu 9 zmienionego ustawą [№ 720-IX z dnia 17.06.2020.](#)]

Artykuł 10. Prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy”

Każdemu dziecku gwarantuje się prawo do wolności, bezpieczeństwa osobistego i ochrony godności. Dyscyplina i porządek w rodzinie, wychowaniu i innych placówkach dla dzieci powinny być zapewnione na zasadach opartych na wzajemnym szacunku, sprawiedliwości i wykluczających poniżanie honoru i godności dziecka.

Państwo chroni dziecko przed:

wszelkie formy przemocy domowej i inne formy znęcania się, wykorzystywania dzieci, w tym przemocy seksualnej, w tym przez rodziców lub opiekunów;

[Ustęp drugi drugiej części artykułu 10 w brzmieniu zmienionym ustawą [№ 2229-VIII z dnia 7 grudnia 2017 r.](#)]

udział w działalności przestępczej, udział w używaniu alkoholu, narkotyków i substancji psychotropowych;

zaangażowanie w ekstremistyczne grupy i nurty psychokultu religijnego, jego wykorzystanie do tworzenia i rozpowszechniania materiałów pornograficznych, przymus prostytutki, żebractwa, włóczęgostwa, hazardu itp.

Państwo, za pośrednictwem organów opiekuńczych, placówek opieki nad dziećmi, ośrodków pomocy społecznej dla rodzin, dzieci i młodzieży, telefonicznego centrum zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, przemocy ze względu na płeć oraz przemocy wobec dzieci w [sposób](#) przewidziany prawem, zapewnia dziecko i jego opiekunowie potrzebują pomocy w zapobieganiu i wykrywaniu krzywdzenia dziecka, przekazując informacje o tych przypadkach właściwym organom ustawowym w celu zbadania i zaprzestania przemocy.

{Część trzecia art. 10 z późniejszymi zmianami zgodnie z Ustawą [№ 3109-III z 07.03.2002.](#) [№ 2353-IV z 18.01.2005.](#) [№ 5462-VI z 16.10.2012.](#) [№ 2229-VIII z 07.12.2017.](#)}

Dziecko ma prawo osobiście zwrócić się do organu opiekuńczego, opieki nad dziećmi, ośrodków pomocy społecznej dla rodzin, dzieci i młodzieży, telefonicznego centrum zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, przemocy ze względu na płeć i przemocy wobec dzieci oraz innych uprawnionych organów w celu ochrony ich praw, wolności i uzasadnionych interesów.

{Część czwarta art. 10 ze zmianami zgodnie z Ustawą [№ 3109-III z 07.03.2002.](#) [№ 2353-IV z 18.01.2005.](#) [№ 5462-VI z 16.10.2012.](#) [№ 2229-VIII z 07.12.2017.](#)}

Ujawnianie lub publikowanie jakichkolwiek informacji o dziecku, które mogą mu zaszkodzić bez zgody przedstawiciela ustawowego dziecka jest zabronione.

[Tryb rozpatrywania](#) skarg dzieci dotyczących łamania ich praw i wolności, przemocy domowej i innych przejawów znęcania się nad dziećmi określa ustawa.

[Część szósta artykułu 10 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 2229-VIII z dnia 7 grudnia 2017 r.](#)]

Pracownicy placówek oświatowych, zdrowotnych, ochrony socjalnej, kultury fizycznej i sportu, zdrowia i rekreacji, którzy mają kontakt z dziećmi, powinni być informowani o ochronie dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym z przemocą domową, wyzyskiem, najgorszymi formami krzywdzenia dzieci poród lub inne przejawy krzywdzenia dzieci.

[Artykuł 10 został uzupełniony o część siódmą zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021.](#)]

Administracja przedsiębiorstw, instytucji i organizacji, niezależnie od formy własności i zarządzania, których personelem są osoby mające kontakt z dziećmi w swojej pracy, ma obowiązek okresowego informowania ich o ochronie dzieci przed wszelkimi formami przemocy i wyzysku .

[Artykuł 10 został uzupełniony o część ósmą zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021.](#)]

Tryb organizowania, planowania i przeprowadzania tych informacji oraz ich częstotliwość określa Gabinet Ministrów Ukrainy.

[Artykuł 10 został uzupełniony o część dziewiątą zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021.](#)]

Środki zapobiegania i zapobiegania przemocy są zawarte w ukierunkowanych krajowych programach ochrony socjalnej i poprawy dzieci.

[Artykuł 10 został uzupełniony o część dziesiątą zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021.](#)]

Zabrania się pracy w kontakcie z dziećmi osób, których dane znajdują się w Jednolitym Rejestrze Osób Skazanych za Przesłpstwa przeciwko Wolności Seksualnej i Nietykalności Seksualnej Nieletnich.

[Artykuł 10 został uzupełniony o część jedenastą zgodnie z ustawą [№ 1256-IX z dnia 18.02.2021.](#)]

Sekcja III DZIECKO I RODZINA

Artykuł 11. Dziecko i rodzina

Rodzina jest naturalnym środowiskiem fizycznego, duchowego, intelektualnego, kulturowego, społecznego rozwoju dziecka, jego materialnego bezpieczeństwa i odpowiada za stworzenie do tego odpowiednich warunków.

Każde dziecko ma prawo do zamieszkania ze swoimi rodzicami lub w rodzinie jednego z nich oraz do opieki rodzicielskiej.

Ojciec i matka mają równe prawa i obowiązki wobec swoich dzieci. Główną troską i głównym obowiązkiem rodziców jest zapewnienie interesu ich dziecka.

Art. 12. Prawa, obowiązki i odpowiedzialność rodziców w zakresie wychowania i rozwoju dziecka”

Wychowanie w rodzinie jest podstawą rozwoju osobowości dziecka. Każdy rodzic ponosi taką samą odpowiedzialność za wychowanie, edukację i rozwój dziecka. Rodzice lub osoby ich zastępujące mają prawo i obowiązek wychowania dziecka, dbania o jego zdrowie, rozwój fizyczny, duchowy i moralny, wychowanie, tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju jego naturalnych zdolności, poszanowanie godności dziecka, przygotowanie go do samodzielnego życia i pracy.

Wychowanie dziecka powinno mieć na celu rozwój jego osobowości, poszanowanie praw człowieka i obywatela, języka, narodowych wartości historycznych i kulturowych narodów ukraińskich i innych, przygotowanie dziecka do świadomego życia w społeczeństwie w duchu wzajemnego zrozumienia, pokój, miłosierdzie, równość wszystkich członków społeczeństwa, harmonia i przyjaźń między narodami, grupami etnicznymi, narodowymi, religijnymi.

Państwo udziela pomocy rodzicom lub opiekunom w wypełnianiu ich obowiązków wychowawczych, chroni prawa rodziny, działa na rzecz rozwoju systemu usług wsparcia dla rodzin z dziećmi oraz sieci placówek dziecięcych.

[Część trzecia art. 12 zmienionej ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

Pozbawienie praw rodzicielskich lub pozbawienie dziecka rodziców bez pozbawienia ich tych praw nie zwalnia rodziców z obowiązku alimentacji dzieci.

Tryb i wysokość zwrotu kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinie zastępczej, domu dziecka typu rodzinnego, domu dziecka, domu dziecka, internacie lub innej placówce dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej określa ustawa.

[Część piąta artykułu 12 zmienionej ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

Rodzice lub opiekunowie ponoszą odpowiedzialność za naruszenie praw i ograniczenie uzasadnionych interesów dziecka w zakresie opieki zdrowotnej, rozwoju fizycznego i duchowego, wychowania, niewykonywania i uchylania się od obowiązków rodzicielskich zgodnie z prawem.

W przypadku odmowy udzielenia dziecku niezbędnej opieki medycznej, jeżeli zagraża to jego zdrowiu, rodzice lub osoby je zastępujące ponoszą odpowiedzialność zgodnie z prawem. W przypadku krytycznego stanu zdrowia dziecka, wymagającego pilnej interwencji medycznej, pracownicy służby zdrowia mają obowiązek ostrzec rodziców lub opiekunów o odpowiedzialności za pozostawienie dziecka w niebezpieczeństwie.

Art. 13. Pomoc państwa dla rodzin z dziećmi”

W celu stworzenia odpowiednich warunków materialnych do wychowania dzieci w rodzinach, państwo zapewnia rodzicom lub osobom je zastępującym pomoc socjalną przewidzianą [w Ustawie Ukrainy](#) „O pomocy państwa dla rodzin z dziećmi” i innych ustawach Ukrainy.

Rodzinom z dziećmi udzielane są preferencyjne długoterminowe kredyty na zakup mieszkań, dóbr trwałego użytku i budownictwa mieszkaniowego zgodnie z procedurą ustaloną przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

Rodzinom wielodzietnym przysługują następujące świadczenia:

1) 50% zniżki od opłaty za korzystanie z lokalu (czynszu) w granicach przewidzianych przez obowiązujące prawo (21 m² łącznej powierzchni mieszkalnej na każdego członka rodziny zamieszkałego na stałe w lokalu mieszkalnym (domu) oraz dodatkowo 10, 5 metrów kwadratowych na rodzinę);

2) 50% zniżki na rachunki za media (gaz, prąd i inne usługi) oraz koszty gazu płynnego do użytku domowego w granicach określonych przez prawo.

Powierzchnia mieszkania, na którą udzielany jest rabat przy naliczaniu opłaty za ogrzewanie wynosi 21 mkw. metr ogrzewanej powierzchni dla każdego członka rodziny mieszkającego na stałe w przestrzeni mieszkalnej (domu) oraz dodatkowo 10,5 mkw. metry na rodzinę;

3) 50-procentową zniżkę na paliwo, w tym płynne, w granicach określonych przepisami prawa, jeżeli poszczególne domy nie posiadają centralnego ogrzewania;

4) nadzwyczajna instalacja telefonów w mieszkaniach. Opłata abonamentowa za korzystanie z telefonu domowego jest ustalona na poziomie 50 procent zatwierdzonych taryf.

[Artykuł 13 został uzupełniony o część trzecią zgodnie z Ustawą [№ 1343-VI z dnia 19.05.2009](#).]

Przywileje w zakresie opłat za użytkowanie mieszkania (czynsz), mediów i kosztów paliwa, przewidziane w ust. 1-3 części trzeciej niniejszego artykułu, przysługują rodzinom wielodzietnym bez względu na rodzaj mieszkania i formę własność.

[Artykuł 13 został uzupełniony o część czwartą zgodnie z Ustawą [№ 1343-VI z dnia 19.05.2009](#).]

Rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze z co najmniej trojgiem dzieci od co najmniej roku, a także rodziny (z wyjątkiem rodzin wielodzietnych) z trojgiem lub większą liczbą dzieci od co najmniej roku, w tym te, nad którymi przewidziano opiekę opiekuńczą lub powierniczą, w części trzeciej, z uwzględnieniem warunków określonych w części czwartej niniejszego artykułu.

[Artykuł 13 został uzupełniony o nową część zgodnie z Ustawą [№ 4723-VI z dnia 17.05.2012](#).]

Dzieciom z rodzin wielodzietnych przysługują następujące świadczenia:

1) bezpłatny odbiór leków na receptę lekarską;

2) coroczne badania lekarskie i badania lekarskie w państwowych i gminnych zakładach opieki zdrowotnej z udziałem niezbędnych specjalistów, a także zwrot kosztów protez;

3) priorytetowa opieka w placówkach leczniczych i profilaktycznych, aptekach i priorytetowej hospitalizacji;

4) bezpłatne przejazdy wszystkimi rodzajami miejskiego transportu pasażerskiego (z wyjątkiem taksówek), publicznym transportem drogowym na terenach wiejskich oraz kolejowym i wodnym transportem usług podmiejskich oraz autobusami na trasach podmiejskich i międzymiastowych, w tym wewnątrzpowiatowym, wewnątrz- i międzyregionalnym bez względu na odległość i miejsce zamieszkania w obecności standardowego zaświadczenia, a w przypadku wprowadzenia zautomatyzowanego systemu księgowania opłat – również bilet elektroniczny, który jest wydawany bezpłatnie;

[Ustęp 4 szóstej części artykułu 13 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 1812-VIII z dnia 17.01.2017](#)]

5) bezpłatne korzystanie z usług zdrowotnych i rekreacyjnych zgodnie z [Ustawą Ukrainy](#) „O zdrowiu i wypoczynku dzieci”.

[Uzupełnienie art. 13 o część zgodnie z Ustawą [№ 1343-VI z dnia 19.05.2009](#)]

Odpowiednie zaświadczenia wydawane są rodzicom i dzieciom z rodzin wielodzietnych. Wzór zaświadczenia, tryb otrzymywania i wydawania zaświadczeń ustala Gabinet Ministrów Ukrainy.

[Uzupełnienie art. 13 o część zgodnie z Ustawą [№ 1343-VI z dnia 19.05.2009](#)]

Ustal, że świadczenia przewidziane w ustępach 1, 2, 3 i 4 części trzeciej oraz ustęp 1 części szóstej niniejszego artykułu są udzielane pod warunkiem, że średni miesięczny całkowity dochód rodziny na osobę za poprzednie sześć miesięcy nie przekracza dochodu, który uprawnia do socjalnych świadczeń podatkowych w trybie określonym przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

[Artykuł 13 uzupełnia część ósma zgodnie z ustawą [№ 76-VIII z dnia 28.12.2014](#)]

Art. 14. Rozwód dziecka z rodziny

Dzieci i rodzice nie powinni rozwodzić się wbrew swojej woli, z wyjątkiem przypadków, gdy taki rozwód jest konieczny w najlepszym interesie dziecka i jest wymagany na mocy orzeczenia sądu, które weszło w życie.

Dokonując czynności związanych z rozwodem dziecka z jednym lub obojgiem rodziców, a także innych czynności związanych z dzieckiem, w sposób przewidziany prawem, sąd wysłuchuje opinii i życzeń dziecka.

Art. 15. Prawo dziecka do kontaktu z rodzicami mieszkającymi osobno

[Tytuł art. 15 zmieniony ustawą [№ 1397-VI z dnia 21 maja 2009 r.](#)]

Dziecko mieszkające poza jednym rodzicem lub jednym z nich ma prawo do utrzymywania stałych relacji osobistych i bezpośredniego kontaktu z nimi.

Rodzice mieszkający oddzielnie od dziecka są zobowiązani do udziału w wychowaniu dziecka i mają prawo do komunikowania się z nim, jeżeli sąd uzna, że takie komunikowanie się nie będzie kolidowało z normalnym wychowaniem dziecka.

Jeżeli rodzice nie mogą uzgodnić udziału jednego z rodziców mieszkających oddzielnie w wychowaniu dziecka, tryb takiego udziału określają organy opiekuńcze z udziałem rodziców na podstawie interesu dziecka. Od orzeczeń organów opiekuńczych w tych sprawach przysługuje odwołanie do sądu w trybie przewidzianym prawem.

Dziecko ma prawo do otrzymania informacji o zaginionych rodzicach, o ile nie szkodzi to jego zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.

Art. 16. Prawo dziecka do kontaktu z rodzicami, innymi członkami rodziny i krewnymi mieszkającymi w różnych państwach

[Tytuł art. 16 zmieniony ustawą [№ 1397-VI z dnia 21 maja 2009 r.](#)]

Dziecko, którego rodzice mieszkają w różnych krajach, ma prawo do regularnych relacji osobistych i bezpośredniego kontaktu z obojgiem rodziców. Dziecko i jego rodzice mają prawo do swobodnego wjazdu i wyjazdu na Ukrainę w celu łączenia rodzin w trybie określonym przez prawo.

Rodzice, inni członkowie rodziny i krewni, w szczególności ci mieszkający w różnych krajach, nie mogą przeszkadzać sobie nawzajem w korzystaniu z prawa dziecka do kontaktu z nimi, muszą zapewnić powrót dziecka do miejsca zamieszkania po wykonaniu swojego lub jej prawo do kontaktu, aby zapobiec nielegalnej zmianie jej miejsca zamieszkania.

[Artykuł 16 został uzupełniony o część drugą zgodnie z ustawą [№ 1397-VI z dnia 21.05.2009](#)]

Artykuł ¹⁶⁻¹. Środki i gwarancje zapewniające wykonanie orzeczenia sądu w sprawie wykonywania prawa dziecka do kontaktu

Środki i gwarancje zapewniające wykonanie orzeczenia sądu w sprawie wykonywania prawa dziecka do kontaktu są każdorazowo określone przez sąd.

Takimi środkami i gwarancjami są:

obowiązek poniesienia przez osobę kontaktującą się z dzieckiem kosztów przeprowadzki i mieszkania z dzieckiem oraz w razie potrzeby każdej innej osoby towarzyszącej dziecku, poinformowania osoby, z którą dziecko mieszka, o miejscu pobytu dziecka korzystania z prawa do kontaktu, osobistego stawiennictwa z dzieckiem w organie kurateli i opieki w odstępach ustalonych przez sąd;

zakaz zmiany miejsca zamieszkania dziecka w trakcie korzystania z prawa do kontaktu;

realizacja prawa do kontaktu z dzieckiem na terytorium obcego państwa pod warunkiem, że organ opiekuńczy w miejscu zamieszkania dziecka przedłoży dokument potwierdzający uznanie orzeczenia sądu Ukrainy o kontakcie z dzieckiem na terytorium innego stan;

inne środki przewidziane prawem.

[Ustawę uzupełnia art. 16¹ zgodnie z ustawą [№ 1397-VI z dnia 21.05.2009](#) }

Art. 17. Prawo dziecka do własności”

Każde dziecko, w tym dziecko przysposobione, ma prawo do dziedziczenia majątku i pieniędzy swoich rodziców lub jednego z nich w trybie określonym w ustawie na wypadek ich śmierci lub uznania ich za zmarłych na mocy orzeczenia sądu, niezależnie od miejsca zamieszkania. Dziecko, którego rodzice zostali pozbawieni praw rodzicielskich, nie traci prawa do dziedziczenia ich majątku.

W przypadku stwierdzenia zaginięcia rodziców lub jednego z nich na mocy orzeczenia sądu, dziecko ma prawo do alimentów na ich koszt i majątek.

Rodzice lub osoby je zastępujące nie mogą bez zgody organu opiekuńczego dokonywać transakcji z nieruchomościami należącymi do dziecka oraz, w przypadkach określonych w ustawie, majątkiem nieruchomym należącym do dziecka. zastaw w imieniu dziecka lub wystawienie pisemnych zobowiązań.

{Część trzecia art. 17 w brzmieniu Ustawy [№ 3234-VI z dnia 19 kwietnia 2011 r.](#), [№ 1871-IX z dnia 5 listopada 2021 r.](#)}

W przypadku pozbawienia rodziców praw rodzicielskich lub uprowadzenia dziecka bez pozbawienia praw rodzicielskich, sąd jednocześnie orzeka zakaz przeniesienia własności mienia i mieszkania dzieci, o czym powiadamia notariusza w miejscu położenia nieruchomości i mieszkania.

{Część czwarta artykułu 17 zmienionego ustawą [№ 2435-VI z dnia 06.07.2010](#) }

Inne prawa majątkowe dziecka i tryb jego ochrony określają ustawy Ukrainy.

Artykuł 18. Prawo dziecka do mieszkania”

Państwo zapewnia dziecku prawo do życia w takich warunkach sanitarno-higienicznych i domowych, które nie szkodzą jego rozwojowi fizycznemu i umysłowemu.

Dzieci – członkowie rodziny najemcy lub właściciela lokalu mają prawo do korzystania z zajmowanego lokalu na równi z właścicielem lub najemcą.

Organy opiekuńcze są obowiązane monitorować przestrzeganie przez rodziców lub osoby zastępujące ich praw majątkowych i mieszkaniowych dzieci w przypadku alienacji mieszkania i zakupu nowego mieszkania.

Rozdział IV DZIECKO I SPOŁECZEŃSTWO

Artykuł 19. Prawo do nauki”

Każde dziecko ma prawo do nauki.

Państwo gwarantuje dostępność i nieodpłatne szkolnictwo przedszkolne, ogólnokształcące, zawodowe (zawodowe i techniczne), zawodowe, wyższe, wyższe w państwowych i gminnych placówkach oświatowych; przyznawanie stypendiów i świadczeń studentom takich instytucji w sposób przewidziany przez ustawodawstwo Ukrainy. Obywatele mają prawo do bezpłatnego uzyskania wykształcenia zawodowego i wyższego w państwowych i gminnych instytucjach edukacyjnych na zasadach konkurencyjnych.

„Część druga art. 19 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 911-VIII z dnia 24.12.2015](#) ; zmienione ustawą [№ 2745-VIII z dnia 06.06.2019](#) }

Państwo zapewnia prawo do wyboru instytucji edukacyjnej i studiowania w języku ojczystym lub do nauki języka ojczystego w państwowych i gminnych instytucjach edukacyjnych.

Zapisy dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym dostosowują się do wymagań dotyczących edukacji dzieci w szkołach ponadgimnazjalnych.

Uczniowie państwowych i gminnych szkół zawodowych spośród sierot, dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej oraz dzieci wymagających specjalnych warunków wychowania są w pełni wspierani przez państwo. Tryb przyznawania stypendiów uczniom państwowych i gminnych szkół zawodowych, organizacja dożywiania sierot, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby spośród nich, dzieci niepełnosprawne/osoby niepełnosprawne grup I-III oraz dzieci z rodzin otrzymują pomoc zgodnie z z [Ustawą Ukrainy](#) „O państwowej pomocy społecznej dla rodzin o niskich dochodach”, ustalonej przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

[Część piąta artykułu 19 zmienionego ustawą [№ 76-VIII z dnia 28 grudnia 2014 roku](#) }

Zgodnie z ustawą organy samorządu terytorialnego mogą zapewnić wyżywienie studentom innych kategorii oraz zapewnić odpowiednie wydatki z budżetów lokalnych.

[Część artykułu 19 zmienionego ustawą [№ 76-VIII z dnia 28 grudnia 2014 roku](#) }

W szkołach średnich uczą się sieroty i dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej (z wyjątkiem osób z niepełnosprawnością ruchową i psychiczną oraz niezdolnych do nauki w placówkach ogólnokształcących).

Dla dzieci niepełnosprawnych oraz osób niepełnosprawnych od dzieciństwa, które wymagają opieki i opieki osób trzecich, centralny organ wykonawczy, który zapewnia kształtowanie polityki państwa w zakresie edukacji i nauki, za zgodą rodziców dzieci lub osób je zastępujących, zapewnia szkolenie w średnich i specjalnych ogólnych placówkach edukacyjnych zgodnie z odpowiednimi programami edukacyjnymi, w tym w domu.

[Uzupełnienie art. 19 o część zgodnie z ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005](#); z późniejszymi zmianami zgodnie z ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#).]

Dzieci niepełnosprawne oraz osoby niepełnosprawne od dzieciństwa przebywające w placówkach, instytucjach i placówkach resocjalizacyjnych należących do sfery kierownictwa centralnych organów wykonawczych zapewniających kształtowanie polityki państwa w zakresie stosunków pracy, ochrony socjalnej, ochrony zdrowia, zdrowia wykonawczego władze Autonomicznej Republiki Krymu w zakresie stosunków pracy, ochrony socjalnej, ochrony zdrowia, lokalnej administracji państwowej, mają prawo do nauczania w ramach indywidualnych programów nauczania zgodnych z indywidualnymi programami rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz osób niepełnosprawnych od dzieciństwa.

[Uzupełnienie art. 19 o część zgodnie z ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005](#); z późniejszymi zmianami zgodnie z ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#).]

Osoby ubiegające się o wyższe i wyższe wykształcenie zawodowe spośród sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej są w pełni wspierane przez państwo. Studenci będący dziećmi niepełnosprawnymi oraz osoby niepełnosprawne z grup I-III, uczniowie z rodzin otrzymujących pomoc zgodnie z [Ustawą Ukrainy](#) „O państwowej pomocy społecznej dla rodzin o niskich dochodach”, w tym uczniowie z rodzin wielodzietnych, otrzymują stypendium socjalne i może otrzymać dodatkową pomoc socjalną i materialną.

„Część artykułu 19 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 1343-VI z dnia 19.05.2009](#); w brzmieniu Ustawy [№ 911-VIII z dnia 24.12.2015](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [№ 2745-VIII z dnia 06.06.2019](#)”

[Część jedenasta art. 19 zostaje wyłączona na podstawie ustawy [№ 911-VIII z 24.12.2015](#).]

Normy obciążenia pracą w programach i planach placówek edukacyjnych należy ustalać z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia dzieci. Kontrolę nad przestrzeganiem tych norm w porządku ustalonym przez ustawodawstwo sprawują centralne organy wykonawcze, które zapewniają kształtowanie polityki państwa w sferach oświaty i nauki, ochrony zdrowia.

[Część artykułu 19 zmienionej ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#).]

W trybie określonym w ustawie państwo udziela wsparcia i zachęty szczególnie uzdolnionym dzieciom poprzez kierowanie ich na studia do wiodących krajowych i zagranicznych placówek oświatowych oraz ustanawianie specjalnych stypendiów.

Państwo zapewnia dzieciom osób uznanych za ofiary rewolucji godności, uczestników działań wojennych, osobom niepełnosprawnym w wyniku wojny zgodnie z Ustawą Ukrainy „O statusie kombatantów wojennych, gwarancje ich ochrony socjalnej”, dzieci których rodzice zginęli w rejonie działania antyterrorystyczne, wdrażanie środków zapewniających bezpieczeństwo narodowe i obronność, odparcie i powstrzymanie agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej w obwodach donieckim i ługańskim, działań wojennych lub konfliktów zbrojnych lub zginęli w wyniku obrażeń, kontuzji lub obrażenia odniesione na obszarze działań antyterrorystycznych, wdrożenie środków zapewniających bezpieczeństwo i obronę państwa, odparcie i powstrzymywanie agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej w obwodach donieckim i ługańskim, działania wojenne lub konflikty zbrojne, a także w wyniku choroby nabytej podczas operacji antyterrorystycznej, przy realizacji środków zapewniających bezpieczeństwo i obronność państwa, odparcia i powstrzymywania zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej w obwodach donieckim i ługańskim, dzieci, których rodzice zginęli w masowych protestach lub zginęli w wyniku urazów, kontuzji lub obrażeń odniesionych podczas masowych protestów obywatelskich, dzieci mieszkających w osiedlach na linii kontaktu, dzieci zarejestrowane jako osoby wewnętrznie przesiedlone, w tym dzieci studiujące w pełnym wymiarze godzin w placówkach zawodowych (zawodowych i technicznych), wykształcenie wyższe zawodowe i wyższe – do końca nauki w placówkach, nie dłużej jednak niż do ukończenia 23 lat, celowe wsparcie państwa w uzyskaniu profesjonalnego (zawodowego), zawodowego szkolnictwa wyższego i wyższego w państwowych i gminnych placówkach oświatowych.

[Artykuł 19 został uzupełniony o część czternastą zgodnie z ustawą [№ 425-VIII z dnia 14.05.2015 r.](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawami [№ 1838-VIII z 07.02.2017](#), [№ 2443-VIII z 22.05.2018](#), [№ 2300-VIII z 27.02.2018](#), [№ 2745-VIII z 06.06.2019](#).]

Celowe wsparcie państwa w uzyskaniu zawodowego (zawodowego), zawodowego szkolnictwa wyższego i wyższego udzielane jest w formie:

{Ustęp pierwszy z piętnastej części artykułu 19 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 2745-VIII z dnia 06.06.2019](#).}

pełna lub częściowa opłata za czesne na koszt budżetów państwowych i samorządowych;

preferencyjne pożyczki długoterminowe na edukację;

stypendium społeczne;

bezpłatne udostępnianie podręczników;

bezpłatny dostęp do Internetu, systemów baz danych w państwowych i miejskich placówkach oświatowych;

{Ustęp szósty z piętnastej części artykułu 19 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 2745-VIII z dnia 06.06.2019](#).}

bezpłatne zakwaterowanie w akademiku;

inne środki zatwierdzone przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

[Artykuł 19 został uzupełniony o część piętnastą zgodnie z ustawą [№ 425-VIII z dnia 14.05.2015](#).]

Gabinet Ministrów Ukrainy określi tryb i warunki udzielania tym kategoriom obywateli ukierunkowanego wsparcia państwa w uzyskaniu zawodowego (zawodowego i technicznego), zawodowego wyższego i wyższego wykształcenia.

[Artykuł 19 został uzupełniony o część szesnastą zgodnie z ustawą [№ 425-VIII z dnia 14.05.2015 r.](#); z późniejszymi zmianami zgodnie z ustawą [№ 2745-VIII z dnia 06.06.2019.](#)]

Art. 20. Zaangażowanie dziecka w kulturę narodową i światową”

W celu promowania dobrostanu społecznego, duchowego, moralnego, wszechstronnego zdrowego rozwoju dziecka, państwo zapewnia mu swobodny dostęp do narodowych wartości duchowych i historycznych, dorobku kultury światowej poprzez udostępnienie środków bibliotecznych, sal wystawowych, muzeów i jeszcze. W tym celu powstała sieć specjalnych dziecięcych instytucji kultury, pozaszkolnych placówek oświatowych, których działalność ma na celu promowanie rozwoju indywidualnej i zbiorowej kreatywności dzieci.

Rozwój programów edukacyjnych stosowanych w placówkach edukacyjnych powinien opierać się na najlepszych osiągnięciach ludzkości w dziedzinie kultury, zasadach moralności i dobroci, narodowych tradycjach duchowych.

Państwo promuje produkcję i dostępność filmów i nagrań wideo, programów telewizyjnych i radiowych, publikację w mediach drukowanych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także rozpowszechnianie innych informacji przydatnych dla rozwoju kulturalnego dzieci.

Zabronione jest propagowanie w mediach kultu przemocy i okrucieństwa, rozpowszechnianie pornografii i informacji uwłaczających godności człowieka i godzących w dobro moralne dziecka.

Artykuł²⁰⁻¹. Osobliwości pobytu dzieci w placówkach rozrywkowych lub gastronomicznych

Dzieci poniżej 16 roku życia w wieku od dwudziestu dwóch do sześciu lat mogą przebywać w lokalach rozrywkowych lub gastronomicznych wyłącznie w obecności co najmniej jednego rodzica lub innego przedstawiciela prawnego dziecka lub osoby towarzyszącej lub opiekującej się dzieckiem. .

Właściciele lokali rozrywkowych lub gastronomicznych oraz osoby przez nich upoważnione są obowiązani do podjęcia działań w celu uniemożliwienia wstępu do lokalu dzieciom poniżej 16 roku życia w wieku od dwudziestu dwóch do sześciu lat bez opieki osób wymienionych w pierwszej części niniejszego paragrafu.

Właściciele lokali rozrywkowych lub gastronomicznych oraz osoby przez nich upoważnione mają prawo żądać od osób odwiedzających te lokale dokumentów potwierdzających, że w godzinach od dwudziestej drugiej do szóstej ukończyli 16 lat.

[Ustawę uzupełnia art. 20-1^{zgodnie} ustawą [№ 243-VII z dnia 16.05.2013.](#)]

Artykuł 21. Dziecko i praca

Procedurę korzystania z pracy dzieci określa prawo pracy Ukrainy.

Wiek, od którego można zatrudnić dziecko, to 16 lat. Dzieci, które ukończyły 15 lat, mogą być zatrudniane bez uszczerbku dla ich zdrowia i wykształcenia, za zgodą jednego z rodziców lub rodzica zastępczego.

W przypadku dzieci poniżej 16 roku życia godziny pracy są ograniczone w zależności od ich potrzeb rozwojowych i szkoleniowych. Czas spędzony przez dziecko za zgodą właściciela lub upoważnionego przez niego organu na szkolenie w ustawowych godzinach pracy jest liczony jako czas pracy.

Zabrania się angażowania dzieci w najgorsze formy pracy dzieci, uczestniczenia w ciężkich pracach i pracy w szkodliwych lub niebezpiecznych warunkach pracy, a także pracy pod ziemią oraz pracy ponad ustawowo skrócony czas pracy.

[Część czwarta artykułu 21 zmienionej ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005.](#)]

Najgorsze formy pracy dzieci to:

wszelkie formy niewolnictwa lub praktyki podobne do niewolnictwa, w tym sprzedaż i handel dziećmi, uzależnienie od długu oraz praca przymusowa lub obowiązkowa, w tym przymusowa lub obowiązkowa rekrutacja dzieci do wykorzystania w konfliktach zbrojnych;

wykorzystywanie, rekrutowanie lub oferowanie dziecka do prostytucji, pornografii lub pornografii;

wykorzystywanie, rekrutowanie lub oferowanie dziecka do nielegalnych działań;

praca, która ze względu na swój charakter lub warunki, w jakich jest wykonywana, może szkodzić zdrowiu fizycznemu lub psychicznemu dziecka.

[Artykuł 21 jest uzupełniony o część zgodnie z Ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005.](#)]

Dzieci są zatrudniane dopiero po wstępnym badaniu lekarskim z pisemną opinią lekarską o braku przeciwwskazań do udziału w zatrudnieniu, a następnie do ukończenia 21 roku życia podlegają corocznym obowiązkowym profilaktycznym badaniom lekarskim.

Uczestnictwo w pracy dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z niepełnosprawnością ruchową i psychiczną jest zapewnione poprzez stworzenie odpowiedniej sieci miejsc pracy.

W celu ochrony swoich praw pracowniczych pracujące dzieci mogą tworzyć związki zawodowe lub przystępować do istniejących związków zawodowych w trybie określonym przez ustawodawstwo Ukrainy.

Państwowa kontrola i nadzór nad przestrzeganiem praw pracowniczych dziecka jest zapewniona zgodnie z procedurą ustanowioną przez ustawodawstwo Ukrainy.

Artykuł 22. Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej”

Dzieci, które ukończyły 16 rok życia mają prawo do prowadzenia działalności gospodarczej, mogą być członkami kołchozowego przedsiębiorstwa rolnego oraz członkami gospodarstwa chłopskiego (rolniczego) w sposób przewidziany prawem.

Art. 23. Prawo do zrzeszania się w organizacjach dziecięcych i młodzieżowych”

Dzieci mają prawo do zrzeszania się w niezależnych dziecięcych i młodzieżowych organizacjach społecznych, pod warunkiem, że ich działalność nie jest sprzeczna z [Konstytucją Ukrainy](#) i ustawami Ukrainy, nie naruszają porządku i bezpieczeństwa publicznego, praw i wolności innych osób, nie godzą w moralność oraz zdrowie dzieci i innych obywateli.

Dziecięce organizacje publiczne mogą tworzyć własne stowarzyszenia, nawiązywać kontakty z dziecięcymi organizacjami publicznymi innych krajów, przystępować do międzynarodowych stowarzyszeń dziecięcych.

Zabronione jest zakładanie dziecięcych organizacji o orientacji politycznej i religijnej.

Lokalne organy wykonawcze i samorządowe udzielają pomocy organizacjom i stowarzyszeniom dziecięcym oraz promują ich pracę.

Rozdział V **DZIECI POTRZEBUJĄCE SPECJALNEJ OCHRONY PAŃSTWA**

{Tytuł rozdziału V zmieniony ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)}

Artykuł ²³⁻¹. Ochrona praw i interesów dzieci w trudnej sytuacji życiowej

Wszelkie działania przeciwko dziecku w trudnej sytuacji życiowej mają na celu ochronę praw i interesów dziecka, wyeliminowanie przyczyn powstania tych okoliczności oraz zapewnienie bezpiecznych warunków jego utrzymania i wychowania, zapewnienie mu i jego rodzicom szeregu niezbędnych usług i świadczeń socjalnych. wsparcie.

Podmioty pracy socjalnej z rodzinami, dziećmi i młodzieżą w toku ich aktywności zawodowej wykonują czynności zmierzające do identyfikacji dzieci w trudnej sytuacji życiowej, świadczą im szereg usług w ramach uprawnień określonych prawem, informują inne podmioty, organy opiekuńcze i opiekuńcze, w razie potrzeby, do podjęcia kompleksowych działań w celu ochrony praw i interesów dziecka oraz wspierania lub ścigania rodziców. Podmioty pracy socjalnej z rodzinami, dziećmi i młodzieżą dostarczają ewidencji dzieci w trudnej sytuacji życiowej.

{Część druga art. 23 ¹ ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 2229-VIII z dnia 07.12.2017](#)}

Jeżeli ze względu na trudną sytuację życiową dziecko czasowo nie mieszka lub nie może mieszkać z rodzicami, innymi przedstawicielami prawnymi, jego utrzymaniem i wychowaniem mogą zajmować się bliscy, pieczy zastępcze, ośrodki rehabilitacji społecznej i psychologicznej dla dzieci, schroniska dla dzieci służby dla dzieci, inne instytucje dla dzieci (niezależnie od formy własności i podporządkowania), w których tworzone są odpowiednie warunki do życia, edukacji, szkolenia i rehabilitacji dziecka zgodnie z jego potrzebami.

Uprawnione organy zaangażowane w pracę socjalną z rodzinami, dziećmi i młodzieżą są zobowiązane do jak najszybszego zaoferowania rodzinie dziecka zestawu usług mających na celu zminimalizowanie lub całkowite przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej oraz wspieranie powrotu dziecka do rodziców i innych przedstawicieli prawnych.

Jeżeli powrót dziecka rodzicom, innym przedstawicielom prawnym jest niemożliwy lub sprzeczny z jego interesami, organy opiekuńcze podejmują działania w celu nadania dziecku statusu sieroty lub dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej, ochrony praw mieszkaniowych i majątkowych, umieszczenia w jednej formie edukacji, która najlepiej odpowiada interesom dziecka.

Gabinet Ministrów Ukrainy określi tryb działania organów opiekuńczych dla ochrony praw dzieci w trudnej sytuacji życiowej.

{Sekcja V została uzupełniona artykułem 23 ¹ zgodnie z ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)}

Art. 24. Utrzymanie i wychowanie sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej oraz dzieci bezdomnych”

Utrzymanie i wychowanie sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej zapewnia państwo.

Dzieci bezdomne w sposób przewidziany prawem są czasowo umieszczane w schroniskach dla dzieci, placówkach opieki nad dziećmi, ośrodkach resocjalizacji społecznej i psychologicznej dzieci, rodzinach opiekunów zastępczych, które stwarzają odpowiednie warunki lokalowe i życiowe oraz warunki mające na celu zapewnienie im przystosowania i przygotowania społecznego o powrót do rodziny lub umieszczenie w rodzinnych formach pomocy wychowawczej, prawnej, psychologicznej, medycznej i innej udziela się takim dzieciom.

„Część druga artykułu 24 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#) : zmienione ustawą [nr 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)”

Sieroty i dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej muszą być adoptowane lub umieszczone w pieczy zastępczej (w pieczy zastępczej, w rodzinach zastępczych, domach dziecka typu rodzinnego), domach dziecka, domach dziecka, szkołach – internatach, domach dziecka do pełnego wsparcia państwa. Takie dzieci mają zapewnione warunki do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju, przygotowania do samodzielnego życia i pracy.

{Część trzecia art. 24 zmienionej ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)}

Funkcjonariusze organów państwowych i organów samorządu terytorialnego, policjanci, pracownicy odpowiednich pododdziałów strukturalnych lokalnej administracji państwowej, organizacji mieszkaniowo-gospodarczych, placówek oświatowych, obywatele i inne osoby, które dowiedziały się o pozostawieniu dziecka bez opieki rodzicielskiej, są zobowiązani niezwłocznie zawiadomić organy opiekuńcze w miejscu pobytu dziecka.

{Część czwarta art. 24 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 5462-VI z 16.10.2012](#), [№ 901-VIII z 23.12.2015](#)}

Adopcja jest dozwolona tylko w interesie dziecka Ukrainy zgodnie z prawem.

Adopcja (adopcja) to przeniesienie małoletniego dziecka jako syna lub córki do rodziny posiadającej szczególny akt prawny (orzeczenie sądu).

Adopcja dziecka będącego obywatelem Ukrainy przez cudzoziemców następuje w przypadku wyczerpania wszystkich możliwości przekazania pod opiekę, opiekę, adopcję lub wychowanie w rodzinie obywateli Ukrainy.

[Część siódma artykułu 24 w brzmieniu zmienionym ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#)]

Adopcji dziecka będącego obywatelem Ukrainy nie może dokonać cudzoziemiec nie pozostający w związku małżeńskim, z wyjątkiem sytuacji, gdy cudzoziemiec jest krewnym dziecka.

[Artykuł 24 został uzupełniony o część zgodnie z ustawą [№ 257-VI z dnia 10 kwietnia 2008 r.](#)]

Obywatele państw, które zawarły z Ukrainą umowy międzynarodowe o adopcji sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, mają prawo pierwszeństwa wśród innych cudzoziemców do adopcji dziecka będącego obywatelem Ukrainy.

[Część dziewiąta art. 24 w brzmieniu zmienionym ustawą [№ 5462-VI z dnia 16 października 2012 r.](#)]

Tryb przekazywania dzieci do adopcji, kontroli warunków ich pobytu i wychowania w rodzinach rodziców adopcyjnych określa Gabinet Ministrów Ukrainy.

Zabronione są mediacje, działalność handlowa związana z adopcją dzieci, ich przekazaniem pod opiekę, opiekę lub wychowanie w rodzinie obywateli Ukrainy, cudzoziemców lub bezpaństwowców.

[Część artykułu 24 zmienionego ustawą [№ 2414-IV z dnia 3 lutego 2005 r.](#)]

Tryb tworzenia, reorganizacji i likwidacji placówek wychowawczych dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, przekazywania dzieci do wychowania i wspólnego zamieszkiwania w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka, a także regulaminy w tym zakresie zatwierdza Gabinet Ministrów Ukrainy.

Pracownicy placówek dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, pełniący funkcje wychowawcze, w przypadku popełnienia przestępstwa niemoralnego, niezgodnego z kontynuacją tej pracy, podlegają karze dyscyplinarnej w trybie przewidzianym prawem.

Kontrolę warunków wychowania i życia sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej w rodzinach opiekunów (powierników), rodziców adopcyjnych, w domach dziecka typu rodzinnego, w rodzinach zastępczych powierza się władzom opiekuńczym, ośrodkom pomocy społecznej dla rodzin dzieci oraz młodzież lub inne upoważnione organy.

{Część art. 24 w brzmieniu Ustawy [№ 3109-III z dnia 07.03.2002](#), [№ 2353-IV z dnia 18.01.2005](#), [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#)}

Art. 25. Ochrona socjalna sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej”

Dzieciom pozostawionym bez opieki rodzicielskiej z powodu śmierci rodziców, pozbawienia ich praw rodzicielskich, choroby rodziców lub z innych powodów przysługuje szczególna ochrona i pomoc państwa.

Brak jednego lub obojga rodziców i opieki rodzicielskiej potwierdzają odpowiednie dokumenty, które są podstawą do zapewnienia tym dzieciom materialnej pomocy i świadczeń przewidzianych przez ustawodawstwo Ukrainy.

W przypadku przekazania sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej pod opiekę, umieszczenie w domach dziecka, sierocińcach, internatach, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych, przestrzeń życiową, w której mieszkały, zostaje zachowana przez dzieci. cały pobyt w tych placówkach, z opiekunami lub kuratorami, rodzinnym domu dziecka, rodzinie zastępczej, niezależnie od tego, czy mieszkają w mieszkaniu, z którego dzieci wyjechały, inni członkowie rodziny. Zakwaterowanie dla dzieci może być wydzierżawione innym obywatelom na okres do powrotu dzieci z tych placówek, od opiekunów lub kuratorów, z rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. Tryb zachowania i dzierżawy pomieszczeń mieszkalnych i innego mienia dziecka zatwierdza Gabinet Ministrów Ukrainy.

{Część trzecia art. 25 ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 2394-VI z dnia 01.07.2010](#)}

Państwo zapewnia sierotom i dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej, a także osobom, które przed przeniesieniem do opieki lub opieką, umieszczeniem w rodzinnych domach dziecka, rodzinach zastępczych, placówkach dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, posiadały schodne warunki mieszkaniowe w ich imieniu przeniesienie ich do tych lokali i zwrócenie im mienia, które znajdowało się w tych lokalach w dniu przekazania dzieci pod opieką lub opieką, umieszczenie w rodzinnych domach dziecka, rodzinach zastępczych, placówkach dla dzieci – sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.

[Część czwarta artykułu 25 zmienionego ustawą [№ 2394-VI z dnia 1 lipca 2010 r.](#)]

Sieroty i dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, a także osoby spośród nich, które przed przeniesieniem do pieczy lub kurateli, umieszczeniem w rodzinnych domach dziecka, rodzinach zastępczych, placówkach dla sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej nie mają zaaranżowanego mieszkania lub których zamieszkiwanie w lokal za nimi przechowywany jest niemożliwy ze względu na jego zniszczenie lub uszkodzenie lub z innych ważnych przyczyn uniemożliwiających zamieszkanie w nim dzieci, mają zapewnione zakwaterowanie w miejscu zamieszkania zameldowani obywatele w potrzebie lub na ich wniosek, - rekompensata pieniężna za ich należność za uzyskanie mieszkania w zamówieniu, ustanowione przez Gabinet Ministrów Ukrainy, lub wyposażone w awaryjne mieszkania socjalne w miejscu ich pobytu w ewidencji mieszkań socjalnych.

[Uzupełnienie art. 25 o część zgodnie z Ustawą [№ 2394-VI z dnia 01.07.2010r.](#); ze zmianami dokonanymi zgodnie z Ustawą [nr 2279-VIII z dnia 08.02.2018r.](#); zmienione ustawą [nr 1095-IX z dnia 16.12.2020 r.](#) - obowiązuje od [31.03.2021 r.](#)]

Po ukończeniu 23. roku życia sieroty i dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej nie tracą prawa do mieszkania w nagłych wypadkach lub, jeśli sobie tego życzą, do otrzymania rekompensaty pieniężnej za przestrzeń życiową i mieszkania socjalnego, pod warunkiem, że znajdują się w określony sposób w rejestrze obywateli potrzebujących poprawy warunków życia w momencie ukończenia 23 roku życia.

[Uzupełnienie art. 25 nową częścią zgodnie z Ustawą [№ 1095-IX z dnia 16.12.2020](#) - obowiązuje od [31.03.2021](#)]

Państwo gwarantuje pomoc finansową dzieciom pozostającym pod opieką lub opieką, w rodzinnych sierocińcach i rodzinach zastępczych w sposób określony przez ustawodawstwo Ukrainy.

Sieroty i dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej po ukończeniu 18 roku życia otrzymują jednorazową pomoc w wysokości i [trybie](#) określonym przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

„Część 25 artykułu 25 została zawieszona na rok 2003 zgodnie z ustawą [№ 380-IV z dnia 26 grudnia 2002 roku](#); część artykułu 25 została zawieszona na rok 2004 zgodnie z ustawą [nr 1344-IV z dnia 27 listopada 2003 roku](#); zmienione ustawą [№ 2505-IV z dnia 25 marca 2005 r.](#)”

[Ustalić, że w 2004 r. przepisy i normy przewidziane w art. 25 będą realizowane w wysokości i w trybie określonym przez Gabinet Ministrów Ukrainy, w ramach wydatków uwzględnionych w obliczeniach Budżetu Państwowego Ukrainy oraz budżety lokalne na rok 2004 zgodnie z ustawą [nr 1344-IV z dnia 27.11.2003](#)]

Państwo gwarantuje zatrudnienie sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej po powrocie z placówek dziecięcych, od opiekunów lub opiekunów, z rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych, ukończenie państwowych i miejskich placówek oświatowych.

Art. 26. Ochrona praw dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci niepełnosprawnych umysłowo lub fizycznie”

Dyskryminacja dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z niepełnosprawnością intelektualną lub fizyczną jest zabroniona.

Państwo sprzyja tworzeniu dzieciom niepełnosprawnym oraz dzieciom z niepełnosprawnością psychiczną lub fizyczną niezbędnych warunków równych innym obywatelom możliwości pełnego życia i rozwoju, uwzględniając indywidualne możliwości i zainteresowania, gwarantuje im odpowiednią pomoc finansową, ustanawiając niepełnosprawnego rodzica lub osoba, która go zastępuje, w przedsiębiorstwie, instytucji lub organizacji, niezależnie od własności, za jego zgodą skrócił czas pracy, zapewniając dodatkowy płatny urlop do 5 dni, urlop bezpłatny i inne świadczenia przewidziane przez ustawodawstwo Ukrainy.

Dzieci niepełnosprawne oraz dzieci niepełnosprawne umysłowo lub fizycznie mają zapewnioną bezpłatną specjalistyczną opiekę medyczną, defektologiczną i psychologiczną oraz bezpłatną protetykę w odpowiednich państwowych i gminnych zakładach opieki zdrowotnej, z możliwością uzyskania wykształcenia podstawowego, zawodowego i wyższego, w tym w domu. Takim dzieciom gwarantuje się bezpłatne sprostowanie osobiste.

W celu stworzenia warunków do swobodnego dostępu dzieci niepełnosprawnych i dzieci niepełnosprawnych do planowania infrastruktury społecznej i rozwoju osiedli, tworzenia osiedli mieszkaniowych, opracowywania rozwiązań projektowych, budowy i przebudowy domów, budynków i ich zespołów, obiektów i środków transportu publicznego musi odbywać się zgodnie z wymogami [Ustawy Ukrainy](#) „O podstawach ochrony socjalnej osób niepełnosprawnych na Ukrainie”.

[Część czwarta artykułu 26 zmienionej ustawą [№ 2249-VIII z dnia 19.12.2017](#)]

Dzieci niepełnosprawne mają prawo do bezpłatnej pomocy materialnej, socjalnej i medycznej, a także świadczenia leków, środków technicznych i innych środków indywidualnej korekty zgodnie z prawem.

[Artykuł 26 jest uzupełniony o część zgodnie z Ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005](#)]

Dzieciom niepełnosprawnym, ze schorzeniami układu mięśniowo-szkieletowego, z odpowiednim zakończeniem badania lekarskiego i socjalnego, potwierdzającym ich prawo do samochodu (w razie potrzeby, sterowanym ręcznie), oraz w wieku 5 lat, zapewniamy pojazdy na preferencyjnych warunkach. Prawo do kierowania takim pojazdem, w przypadku posiadania odpowiedniego dokumentu o prawie do kierowania samochodem, nabywa jeden z pełnoletnich członków rodziny (lub bliskich krewnych) osoby niepełnosprawnej.

[Artykuł 26 jest uzupełniony o część zgodnie z Ustawą [№ 2414-IV z 03.02.2005](#)]

Dzieciom niepełnosprawnym spośród sierot oraz dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej, mieszkającym w rodzinach zastępczych, rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, państwowych lub miejskich placówkach dziecięcych, po osiągnięciu pełnoletniości zapewnia się mieszkanie zgodnie z [art. 33](#) ustawy Ukrainy „Na podstawie ochrony socjalnej osób niepełnosprawnych na Ukrainie.

[Część siódma art. 26 w brzmieniu Ustawy [№ 2394-VI z dnia 1 lipca 2010 r.](#), [№ 2249-VIII z dnia 19 grudnia 2017 r.](#)]

Art. 27. Placówki dla dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci niepełnosprawnych umysłowo lub fizycznie”

Dla dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z niepełnosprawnością intelektualną lub fizyczną, które nie mogą uczyć się w placówkach ogólnokształcących, tworzone są licea specjalne (internaty), ogólnokształcące szkoły sanatoryjne (internaty), internaty dla dzieci niepełnosprawnych, przedszkola i inne instytucje w które są utrzymywane na koszt państwa. Przy wysyłaniu dzieci do takich placówek należy wybierać te drugie, kierując się zasadą ich maksymalnej bliskości terytorialnej do miejsca zamieszkania rodziców lub osób ich zastępujących.

Środki na finansowanie budowy i utrzymania placówek dla dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z niepełnosprawnością umysłową lub fizyczną w budżecie państwowym Ukrainy, budżecie Autonomicznej Republiki Krymu i budżetach lokalnych są rozdzielone w osobnym artykule.

Artykuł 28. Ochrona dzieci dotkniętych klęskami żywiołowymi, wypadkami spowodowanymi przez człowieka, katastrofami

Państwo zapewnia kompleksową pomoc dzieciom dotkniętym klęskami żywiołowymi, wypadkami spowodowanymi przez człowieka, katastrofami. Zgodnie z procedurą ustanowioną przez prawo gwarantuje się im pierwsze i natychmiastowe przesiedlenie ze strefy zagrożenia, zapewnienie wykwalifikowanej, bezpłatnej opieki medycznej, ubezpieczenia emerytalnego, społecznego i innego, odszkodowanie za utracone lub zniszczone mienie i mieszkanie, podejmowane są działania na rzecz zjednoczenia z członkami rodziny.

Art. 29. Pomoc publiczna dla dzieci zakażonych wirusem HIV oraz dzieci cierpiących na inne nieuleczalne i poważne choroby”

Dzieciom zarażonym wirusem HIV (zakażeni HIV i chorzy na AIDS) gwarantuje się pomoc państwa w sposób i w wysokości określonej przez [Ustawę Ukrainy](#) „O zapobieganiu nabytemu zespołowi nabytego niedoboru odporności (AIDS) i ochronie socjalnej”.

Dzieci cierpiące na inne nieuleczalne i poważne choroby mają prawo do pomocy publicznej w sposób przewidziany przez ustawodawstwo Ukrainy.

Artykuł 30 Zakaz udziału dzieci w działaniach wojennych i konfliktach zbrojnych

Udział dzieci w działaniach wojennych i konfliktach zbrojnych, w tym rekrutacja, finansowanie, wsparcie materialne, edukacja dzieci do wykorzystania w konfliktach zbrojnych w innych krajach lub przemoc mająca na celu obalenie państwa lub naruszenie integralności terytorialnej oraz wykorzystywanie dzieci w działaniach wojennych i konfliktach zbrojnych, udział i/lub udział dzieci w paramilitarnych lub zbrojnych grupach nieprzewidzianych przez prawo Ukrainy, propaganda wojenna jest zabroniona.

Państwo podejmuje wszelkie możliwe środki, aby zapobiec werbowaniu i wykorzystywaniu dzieci w działaniach wojennych i konfliktach zbrojnych, identyfikowaniu rekrutowanych dzieci i zwalnianiu ich ze służby wojskowej.

Centralny organ władzy wykonawczej, który zapewnia kształtowanie i realizację polityki państwa wobec rodziny i dzieci, zapewnia szerokie wsparcie ochrony dzieci przed udziałem w działaniach wojennych i konfliktach zbrojnych, wspiera społeczeństwo, stowarzyszenia społeczne i organizacje pozarządowe. media do pracy oświatowej wśród dzieci, ich rodziców i innych przedstawicieli prawnych.

Osoby winne naruszenia wymagań pierwszej części tego artykułu podlegają odpowiedzialności karnej zgodnie z prawem.

[Artykuł 30 zmieniony ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)]

Artykuł ³⁰⁻¹ _ Ochrona dzieci w strefach działań wojennych i konfliktów zbrojnych oraz dzieci dotkniętych wojną i konfliktami zbrojnymi

Państwo podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ochrony, opieki i ponownego zjednoczenia dzieci dotkniętych działaniami wojennymi i konfliktami zbrojnymi, dzieci dotkniętych działaniami wojennymi i konfliktami zbrojnymi, w tym poszukiwaniem, uwalnianiem i uwalnianiem od ich rodzin. wywiezionych za granicę. Jeżeli wiek osoby nie jest określony i istnieją podstawy, aby sądzić, że jest ona dzieckiem, przysługuje jej ochrona przewidziana w niniejszym artykule do czasu ustalenia wieku.

Wszelkie działania państwa dotyczące ochrony dzieci znajdujących się w strefie działań wojennych i konfliktów zbrojnych, dzieci, które ucierpiały w wyniku działań wojennych i konfliktów zbrojnych, prowadzone są zgodnie z normami międzynarodowego prawa humanitarnego.

Lokalne organy wykonawcze i organy samorządu lokalnego przede wszystkim przenoszą dzieci, które znalazły się lub mogą znaleźć się w strefie działań wojennych lub konfliktu zbrojnego, w bezpieczne rejony. Przesiedlenie dzieci odbywa się wspólnie z rodzicami, przedstawicielami prawnymi lub, za ich zgodą, bez opieki lub z innymi osobami.

Centralny organ wykonawczy, który zapewnia kształtowanie i realizację polityki państwa wobec rodziny i dzieci, realizuje działania mające na celu połączenie dziecka z rodziną. Centralny organ wykonawczy, który zapewnia kształtowanie i realizację polityki państwa w zakresie ochrony praw i wolności człowieka i obywatela, podejmuje działania mające na celu zlokalizowanie członków rodziny dziecka, ułatwia przeszukania prowadzone przez członków rodziny, publiczne, charytatywne, wolontariuszy, organizacje humanitarne i fundacje zaangażowane w łączenie rodzin.

Centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w zakresie rodziny i dzieci, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w dziedzinie oświaty i nauki, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w dziedzinie ochrony zdrowia, stwarzać warunki do rehabilitacji w zakresie ochrony zdrowia, rehabilitacji psychologicznej, pedagogicznej i reintegracji społecznej dzieci dotkniętych działaniami wojennymi i konfliktami zbrojnymi.

[Część piąta artykułu 30 ¹ ze zmianami zgodnie z ustawą [№ 1053-IX z dnia 03.12.2020](#) - wchodzi w życie [30.06.2021](#)]

Status dziecka będącego ofiarą wojny i konfliktu zbrojnego nadaje organ opiekuńczy w miejscu zarejestrowania dziecka jako osoby wewnętrznie przesiedlonej. [Tryb nadawania statusu dziecka dotkniętego działaniami wojennymi i konfliktami zbrojnymi](#) określa Gabinet Ministrów Ukrainy.

{Sekcja V została uzupełniona artykułem 30 ¹ zgodnie z ustawą [№ 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.](#)}

Artykuł ³⁰⁻² . Ochrona dzieci, które doświadczyły lub były świadkami przemocy seksualnej (świadkowie naoczni)

Państwo chroni dzieci przed przemocą seksualną (w tym wykorzystywaniem seksualnym i popełnieniem przez rodziców lub opiekunów), a także dziećmi, które ucierpiały lub były świadkami takiej przemocy (świadkowie).

Identyfikacja dzieci będących ofiarami przemocy seksualnej, przyjmowanie i rozpatrywanie odwołań i zgłoszeń przemocy seksualnej wobec dzieci, organizowanie pomocy medycznej, socjalnej i psychologicznej takim dzieciom odbywa się zgodnie z procedurą zatwierdzoną przez Gabinet Ministrów Ukrainy.

Centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w zakresie rodziny i dzieci, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w dziedzinie oświaty i nauki, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w dziedzinie ochrony zdrowia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy wspólną ustawą zatwierdza procedurę wykrywania oznak przemocy seksualnej wobec dzieci, przesłuchiwanie dziecka, które doznało przemocy seksualnej lub było jej świadkiem (naoczny świadek), z wykorzystaniem metod przyjaznych dziecku .

Centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w zakresie rodziny i dzieci, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w dziedzinie oświaty i nauki, centralny organ wykonawczy zapewniający kształtowanie i realizację polityki państwa w w dziedzinie ochrony zdrowia, stworzyć warunki i zapewnić pomoc medyczną i psychologiczną oraz niezbędne środki rehabilitacyjne dzieciom, które były świadkami seksualnymi lub stały się świadkami (naocznymi świadkami).

Organizacja funkcjonowania, obsługi kadrowej, metodycznej i logistycznej specjalnego pomieszczenia przeznaczonego do przesłuchania (przesłuchania) dziecka będącego ofiarą przemocy seksualnej lub świadka (naocznego świadka), metodami przyjaznymi dziecku, realizują wyspecjalizowane służby wsparcia dla pokrzywdzonych są tworzone przez lokalne organy wykonawcze i organy samorządu terytorialnego zgodnie z przepisami prawa.

[Ustawa uzupełniona artykułami 30-2 z ustawą № 1256 - IX z dnia 18.02.2021]

Art. 31. Ochrona dzieci uchodźców oraz dzieci potrzebujących dodatkowej lub czasowej ochrony”

Państwo, za pośrednictwem uprawnionych organów, podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia ochrony dzieciom-uchodźcom oraz dzieciom potrzebującym dodatkowej lub tymczasowej ochrony na terytorium Ukrainy.

Centralny organ wykonawczy realizujący politykę państwa w zakresie migracji (imigracji i emigracji) ułatwia poszukiwanie rodziców lub innych przedstawicieli prawnych dzieci uchodźców oraz dzieci potrzebujących dodatkowej lub tymczasowej ochrony, oddzielonych od rodzin, umieszczania takich dzieci w odpowiednie instytucje dla dzieci lub rodziny.

[Część druga artykułu 31 zmienionego ustawą № 5462-VI z dnia 16.10.2012]

Organy opiekuńcze podejmą działania w celu tymczasowego umieszczenia w odpowiednich placówkach dla dzieci lub rodzin dzieci uchodźców i dzieci potrzebujących dodatkowej lub tymczasowej ochrony, oddzielonych od rodzin, ustanowienia opieki lub opieki nad takimi dziećmi, pomocy dzieciom i dzieciom uchodźczym, które potrzebują dodatkowej lub tymczasowej ochrony, oddzieleni od swoich rodzin, w wykonywaniu swoich praw.

[Artykuł 31 w brzmieniu Ustawy nr 177-IV z dnia 26 września 2002 r., nr 5290-VI z dnia 18 września 2012 r.]

Art. 32. Ochrona dziecka przed nielegalnym przemieszczaniem się”

Zgodnie z procedurą ustanowioną przez ustawodawstwo Ukrainy i odpowiednie umowy międzynarodowe, państwo podejmuje działania mające na celu zapobieganie nielegalnemu przemieszczaniu się, wydalaniu i niepowrotowi dzieci z zagranicy, ich uprowadzaniu, handlowi dziećmi.

Państwo podejmuje wszelkie niezbędne i możliwe środki w celu poszukiwania i powrotu na Ukrainę dzieci nielegalnie deportowanych za granicę, w tym w związku z okolicznościami związanymi z działaniami wojennymi i konfliktami zbrojnymi.

[Tekst art. 32 zmieniony ustawą № 936-VIII z dnia 26 stycznia 2016 r.]

Art. 33. Ochrona praw dziecka do wolności osobistej”

Prawo dziecka do wolności osobistej jest chronione prawem.

Zatrzymanie i aresztowanie nieletnich jest stosowane jako środek wyjątkowy i tylko w przypadkach iw trybie określonym w ustawie. O zatrzymaniu dziecka właściwe organy niezwłocznie zawiadamiają rodziców lub opiekunów, a także prokuraturę. Zabrania się przetrzymywania dziecka w jednym pokoju z dorosłymi zatrzymanymi, aresztowanymi lub skazanymi.

Tryb pociągnięcia nieletnich do odpowiedzialności karnej, odbywania kary i stosowania wobec nich probacji określa ustawa.

[Część trzecia art. 33 ze zmianami zgodnie z ustawą № 1492-VIII z dnia 07.09.2016.]

Przemoc, groźby i inne nielegalne działania mające na celu zmuszenie dziecka do złożenia zeznań w charakterze świadka lub przyznania się do winy są niedozwolone.

Środki przymusu o charakterze wychowawczym w przypadku popełnienia przez dziecko przestępstwa lub w innych przypadkach przewidzianych prawem stosuje wobec niego wyłącznie sąd.

[Część piąta artykułu 33 zmienionego ustawą № 720-IX z dnia 17.06.2020.]

Art. 34. Ochrona praw dziecka w specjalnych placówkach wychowawczych dla nieletnich potrzebujących specjalnych warunków kształcenia”

Młodociani skazani wymagający szczególnych warunków wychowania, w sposób przewidziany prawem, kierowani są do liceów resocjalizacyjnych i zawodowych szkół resocjalizacyjnych.

Nieletni używający alkoholu, narkotyków oraz małoletni, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą być kierowani do liceów resocjalizacyjnych i zawodowych szkół resocjalizacyjnych, w trybie przewidzianym w ustawie, kierowani są do ośrodków rehabilitacji leczniczej i społecznej nieletnich.

Dzieciom przebywającym w tych placówkach gwarantuje się prawo do humanitarnego traktowania przez innych, opieki zdrowotnej, podstawowej edukacji i szkoleń, spotkań z rodzicami lub osobami je zastępującymi, urlopów, korespondencji, otrzymywania programów, przesyłek od rodziców, humanitarnych, charytatywnych i innych publicznych organizacji, które wyraziły chęć pomocy im, w sposób określony przez ustawodawstwo Ukrainy.

Rozdział VI **ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW** **DOTYCZĄCYCH OCHRONY DZIECI**

Art. 35. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów o ochronie dziecka”

Osoby winne naruszenia przepisów o ochronie dzieci ponoszą odpowiedzialność cywilną, administracyjną lub karną zgodnie z prawem Ukrainy.

Rozdział VII **WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA**

Artykuł 36. Udział Ukrainy we współpracy międzynarodowej w zakresie ochrony dzieci”

Ukraina uczestniczy we współpracy międzynarodowej w zakresie ochrony dzieci i ochrony praw dziecka zgodnie z prawem międzynarodowym.

W trybie określonym w ustawie Ukraina zawiera umowy z obcymi państwami o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, o ochronie prawnej dzieci – obywateli Ukrainy przyjętych przez cudzoziemców oraz o kontroli warunków alimentacyjnych i wychowanie takich dzieci cudzoziemców.

{Część druga artykułu 36 zmienionego ustawą [№ 5462-VI z dnia 16.10.2012](#)}

Artykuł 37. Umowy międzynarodowe

Jeżeli umowa międzynarodowa, zatwierdzona przez Radę Najwyższą Ukrainy, zawiera przepisy inne niż zawarte w ustawodawstwie Ukrainy o ochronie dzieci, stosuje się przepisy umowy międzynarodowej.

Sekcja VIII **POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

1. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Gabinet Ministrów Ukrainy w ciągu trzech miesięcy:

przedstawia Radzie Najwyższej Ukrainy propozycje zmian w ustawach Ukrainy wynikających z niniejszej Ustawy;

dostosować swoje przepisy do niniejszego Prawa;

zapewnienie kontroli i uchylenia przez ministerstwa i inne centralne organy wykonawcze przyjętych przez nie normatywnych aktów prawnych, które nie spełniają wymagań tej ustawy.

Prezydent Ukrainy

L.KUCHMA

Kijów
, 26 kwietnia 2001
№ 2402-III